

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД

Друштво за неживотно осигурување Скопје

Финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

за годината која завршува на 31 декември 2020 година

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	1-2
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)	3-6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)	7-11
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ	12-13
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	14-15
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИКИТЕ ИЗВЕШТАИ	16-79
ПРИЛОГ 1-ГОДИШНА СМЕТКА	
ПРИЛОГ 2-ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2020 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 79.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективността на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 29 април 2021 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
 Година што завршува на 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		439.646.777	437.294.131
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	7	418.312.111	412.144.599
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	7.1	460.745.925	459.102.008
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	7.2	31.075.901	33.562.710
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207	7.4	11.737.284	13.163.612
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	7.3	379.371	(231.087)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	8	14.794.487	14.945.015
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	8.1	11.840.280	10.613.426
4. Позитивни курсни разлики	217		577.014	803.935
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		368.287	516.854
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		2.177	37.195
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		2.177	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	37.195
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		2.006.729	2.973.605
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		1.849.217	2.702.870
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	9	2.403.131	2.652.955
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	10	2.287.831	4.848.692

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		507.371.560	505.301.876
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	11	241.195.143	240.675.233
1. Бруто исплатени штети	228		191.892.850	208.084.259
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		1.428.398	12.318.075
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231		8.184.903	6.484.141
5. Промени во бруто резервите за штети	232		57.080.132	58.903.765
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234		(1.835.462)	7.510.575
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	11.1	7.897.101	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		7.897.101	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		7.897.101	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	12	9.035.720	9.474.480
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		9.035.720	9.474.480

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3		4
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	215.687.819	203.785.428
1. Трошоци за стекнување (253+254+255)	252	13.1	126.383.468	104.760.122
1.1 Провизија	253		64.226.747	58.930.510
1.2. Бруто плати на вработените во внатрешната продажна мрежа	253a		52.375.519	50.290.213
1.2 Останати трошоци за стекнување	254		5.310.570	4.571.103
1.3 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		4.470.632	(9.031.704)
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	13.2	89.304.351	99.025.306
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.838.898	5.174.290
2.2 Трошоци за вработените	258		38.206.297	41.123.631
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		23.221.838	24.223.424
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258b		2.066.734	2.155.875
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		9.667.806	10.084.790
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		3.249.919	4.659.542
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		9.292.101	10.050.784
2.4 Останати административни трошоци	260		37.967.055	42.676.601
2.4.1 Трошоци за услуги	260a		22.951.858	22.635.387
2.4.2 Материјални трошоци	260б		2.761.234	3.954.367
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		12.253.963	16.086.847
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	3.509.584	5.116.857
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		3.102.237	4.056.795
3. Негативни курсни разлики	264		380.202	980.803
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		17.898	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		9.247	79.259
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		23.121.529	27.339.762
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	15	23.121.529	27.339.762

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) (продолжува)
 Година што завршува на 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	26	2.179.812	4.743.534
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	4.744.852	14.166.582
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		-	-
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		67.724.783	68.007.745
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	17	-	-
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		-	-
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		67.724.783	68.007.745

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2020

Опис на позиција 1	Број на позиција 2	Број на белешка 3	Износ во денари	
			Тековна деловна година 4	Претходна деловна година 5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	2.094.399	2.155.564
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		2.094.399	2.155.564
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		561.053.457	468.151.385
И. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАД. ОБЈЕКТИ И ОСТ. МАТ. СРЕДСТВА (006+009)	005	20	3.820.023	3.933.928
1. Земјиште и град. објекти кои служат за врш. на дејноста (007+008)	006		3.820.023	3.933.928
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		3.820.023	3.933.928
2. Земјиште, град. објекти и ост. средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИН. ВЛОЖ. ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИД. ДРУШТВА И ЗАЕД. КОНТ. ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	11.311.555	10.814.250
1. Акции, удели и останати сопств. инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Долж. хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подруж. и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопств. инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Долж. хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		11.311.555	10.814.250
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		545.921.879	453.403.207
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	22	86.772.691	107.667.909
1.1 Долж. хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Долж. хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		86.772.691	107.667.909
2. Фин. вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	23	59.811.547	7.370.223
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
 На 31 декември 2020**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		59.811.547	7.370.223
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвест. фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	24	72.417.641	42.365.075
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		72.417.641	42.365.075
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	25	326.920.000	296.000.000
4.1 Дадени депозити	036		326.920.000	296.000.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕО. КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	7.3	21.295.234	22.751.324
1. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервата за преносна премија	043		5.141.512	4.762.140
2. Дел за соосигурување и рео. во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за штети	045		16.153.722	17.989.184
4. Дел за соосигурување и рео. во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и рео. во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и рео. во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и рео. во бруто тех. резерви за осигурување на живот каде ризикот од влож. е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИН. ВЛОЖ. КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		1.430.633	1.430.633
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		1.430.633	1.430.633

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		157.402.111	123.889.887
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	26	123.239.949	100.609.472
1. Побарувања од осигуреници	056		82.056.088	75.516.740
2. Побарувања од посредници	057		41.183.861	25.092.732
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059	27	8.021.065	190.912
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		8.021.065	190.912
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	28	26.141.097	23.089.503
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		5.865.903	12.085.190
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		12.591.428	8.254.379
3. Останати побарувања	066		7.683.766	2.749.934
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		23.458.601	36.449.207
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАД. ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	22	5.332.319	7.354.159
1. Опрема	070		2.199.570	2.821.731
2. Останати материјални средства	071		3.132.749	4.532.428
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	29	18.126.282	29.095.048
1. Парични средства во банка	073		17.658.045	28.908.255
2. Парични средства во благајна	074		115.435	27.860
3. Издвоени пар. средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати пар. средства и пар. еквиваленти	076		352.802	158.933
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		39.083.010	44.078.396
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	25.902
2. Одложени трошоци на стекнување	080	30	33.829.867	38.300.499
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081	31	5.253.143	5.751.995
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		805.817.445	698.906.396
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		38.199.930	14.633.126

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна Година
1	2	3	4	5
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		135.824.581	129.484.103
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	32	397.004.325	322.963.125
1. Запишан капитал од обични акции	087	32	397.004.325	322.963.125
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		277.532	253.471
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		277.532	253.471
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		1.631.191	1.631.191
1. Законски резерви	096		1.631.191	1.631.191
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		1.631.191	1.631.191
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		196.994.875	128.987.130
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		-	-
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		67.724.783	68.007.745
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105	33	64.728.350	64.561.630
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	34	550.553.543	473.839.026
I. Бруто резерви за преносни премии	107		233.353.782	219.491.048
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		311.158.111	254.077.979
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		6.041.650	269.999
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		1.000.918	1.071.047
1. Резерви за вработени	115		-	-
2. Останати резерви	116		1.000.918	1.071.047
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		277.471	228.796
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		277.471	228.796
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА) (продолжува)
На 31 декември 2020**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна Година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		37.291.339	23.522.351
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	35	7.930.513	4.575.938
1. Обврски спрема осигуреници	123		7.725.695	3.825.938
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		204.818	750.000
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	36	6.788.172	3.664.386
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		6.788.172	3.664.386
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	37	22.572.654	15.282.027
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		10.211.809	10.765.763
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		12.360.845	4.516.264
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134	38	16.141.243	6.199.443
5. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	136		805.817.445	698.906.396
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		38.199.930	14.633.126

Овие финансиски извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори за издавање на 29.04.2021 година.

Александар Манев
Генерален Директор

Ана Живковиќ Крстевска
Финансов Директор

Лилјана Стојчева
Овластен сметководител

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ
Година што завршува на 31 декември 2020

Во денари	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
		1	2	Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10-11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	322.963.125	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	208.769	(119.979.539)	(7.376.399)	197.447.147
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	322.963.125	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	208.769	(119.979.539)	(7.376.399)	324.803.085
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	44.702	-	-	44.702
Нерелизирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерелизирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	44.702	-	-	44.702
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намаалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	322.963.125	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	253.471	(127.355.938)	(68.007.745)	129.484.104

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2020

Во денари	Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
			1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6					
	Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	322.963.125	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	253.471	(127.355.938)	(68.007.745)	129.484.104
	Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Состојба на 1 јануари тековната деловна година - преправено	VII	322.963.125	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	253.471	(127.355.938)	(68.007.745)	129.484.104
	Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(67.724.783)	(67.724.783)
	Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(67.724.783)	(67.724.783)
	Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	24.061	-	-	24.061
	Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	24.061	-	-	24.061
	Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Сопственички промени во капиталот	IX	74.041.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	74.041.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.041.200
	Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.041.200
	Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	397.004.325	-	1.631.191	-	-	-	1.631.191	-	277.532	(195.363.683)	(67.724.783)	135.824.582

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
 Година што завршува на 31 декември 2020

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	A		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	441.975.775	467.905.121
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	427.232.948	443.578.208
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	354.750	6.797.326
4. Примени камати од работи на осигурување	304	1.041.126	3.521.143
5. Останати приливи од деловни активности	305	13.346.951	14.008.444
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	440.051.562	475.578.327
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	191.892.850	204.462.860
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	31.492.507	33.979.316
4. Надоместоци и други лични расходи	310	84.201.994	98.645.734
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	62.730.142	56.866.746
6. Платени камати	312	2.567	278.990
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	2.840.161	114.806
8. Останати одливи од редовни активности	314	66.891.341	81.229.875
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	1.924.213	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	7.673.206
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	149.930.069	204.234.819
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	839.052	259.337
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	919.128
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	34.711.295	36.841.995
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	106.645.954	156.067.104
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	7.733.768	10.147.255

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ (продолжува)
Година што завршува на 31 декември 2020

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	237.237.928	192.566.442
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	675.568	883.710
2. Одливи по основ на материјални средства	328	966.420	732.929
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	509.417	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до доспевање	331	11.641.241	11.398.876
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	219.383.707	175.516.854
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	4.061.575	4.034.073
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	11.668.377
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	87.307.859	-
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	74.041.200	15.373.150
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	74.041.200	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	15.373.150
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	74.041.200	15.373.150
IV . НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	665.947.044	687.513.090
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	677.289.490	668.144.769
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	-	19.368.321
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	11.342.446	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	29.095.048	9.591.416
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	373.680	135.311
5. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352)	353	18.126.282	29.095.048

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување - Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") запишано е во Централниот регистар на Република Северна Македонија под матичен број ЕМБС 6479570 на ден 6 Мај 2009 година.

Друштвото е регистрирано како акционерско друштво за обавување на неживотно осигурување како основна дејност. Во рамките на својата основна дејност Друштвото ги врши следните осигурувања:

- осигурување од последици на несреќен случај - незгода;
- доброволно приватно здравствено осигурување;
- осигурување на моторни возила (каска);
- осигурување на шински возила (каска);
- осигурување на воздухоплови (каска);
- осигурување на пловни објекти (каска);
- осигурување на стока во превоз (карго);
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- општо осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување од финансиски загуби;
- осигурување на правна заштита;
- осигурување на туристичка помош.

Како основач со 100% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување д.д. Загреб, ул. Јагичева бр.33 Загреб, Хрватска. Крајно матично друштво е Адрис Група д.д. Ровињ, Хрватска.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Костурски Херои бр.38, а својата дејност ја обавува преку Дирекција и 20 експозитури (подружници).

Друштвото има вкупно 122 вработени на 31 декември 2020 година (2019: 127 вработени).

Членови на Одбор на Директори

Одборот на Директори во 2019 работеше во состав:

Г-дин Роберт Вучковиќ - Претседател на Одборот на Директори - Неизвршен член од 05.08.2019 година

Г-дин Анте Гавран - Неизвршен член на Одборот на Директори

Г-дин Дарко Данев - Независен неизвршен член на Одборот на Директори

Г-ѓа Вилма Учета - Дузлевска - Извршен член на Одборот на Директори од 10.11.2019 година

Г-дин Никола Мишетиќ - Претседател на Одборот на Директори - Неизвршен член до 05.08.2019 година

Г-дин Маријан Краљ - Неизвршен член на Одборот на Директори до 28.04.2019 година

Г-дин Гоце Вангеловски - Извршен член на Одборот на Директори до 09.11.2019 година

додека во 2020 година работеше во состав:

Г-дин Роберт Вучковиќ - Претседател на Одборот на Директори - Неизвршен член

Г-дин Анте Гавран - Неизвршен член на Одборот на Директори

Г-дин Дарко Данев - Независен неизвршен член на Одборот на Директори до 06.09.2020

Г-ѓа Габриела Кулебанова - Независен неизвршен член на Одборот на Директори од 07.09.2020

Г-дин Александар Манев - Извршен член на на Одборот на Директори од 27.10.2020

Г-ѓа Вилма Учета - Дузлевска - Извршен член на Одборот на Директори до 25.09.2020 година

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи

Финансиското известување на Друштвото е регулирано во законските прописи: Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 107/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/2016, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 239/18 и 290/2020), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (сл.весник 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 112/2011, 7/2012, 30/2012, 45/2012, 60/2012, 64/2012, 23/2013, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018, 198/2018, 101/2019 и 31/2020) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото.

Исто така, согласно Законот за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за супервизија на осигурување има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (сл.весник 148/2010, 41/2011 и 170/2019);

Правилник за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси (сл.весник 169/2010, 141/2013, 61/2016, 67/2011 и 107/2020);

- Правилникот за формата и содржината на билансните шеми и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (сл.весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2017 и 170/2019);

- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (сл.весник 64/2011, 127/2014, 61/2017 и 36/2019);

- Правилник за видови и опис на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување или реосигурување (Сл. Весник на РСМ бр. 5/2011, 64/2011, 61/2016, 170/2019 и 96/2020);

- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. Весник на РСМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019);

- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (сл.весник 44/2012, 61/2016 и 36/2019);

- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (сл.весник 64/2011 и 61/2016);

- Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците (Сл.весник 224/2020);

- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (сл. весник 67/2011);

- Правилник за детална содржина на потврдата за актуар (Сл. весник на РСМ 2014, 170/2019);

- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (сл.весник 5/2011, 41/2011 и 61/2016);

- Метод за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на финансиските извештаи (сл.весник 169/2010, 141/2013 и 61/2016);

- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (сл.весник 158/2010, 169/2010, 41/2011 и 187/2013);

- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и /или реосигурување (сл.весник 5/2011, 167/2011, 189/2013 и 22/2016).

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирano погоре.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

Промена во подзаконска регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурувањето

Агенцијата за супервизија на осигурувањето усвои измени во повеќе правилници кои го регулираат вреднувањето на билансните ставки во друштвата за осигурување, меѓу кои и измени на Правилникот за контен план на друштвата за осигурување и реосигурување (Сл.весник на РСМ 170/2019). Со измените, поблиску се определува кои ставки се признаваат како трошоци за стекнување, кои потоа соодветно се разграничуваат и се признаваат одложено. Почнувајќи од 01.01.2021 Друштвото е усогласено со начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување за трошоците за стекнување донесени со новиот правилник за измена и дополнување на Правилникот за контен план на друштвата за осигурување и реосигурување, односно како трошоци за стекнување ги признава само варијабилните трошоци за провизија и останатите трошоци за стекнување на полиси за осигурување кои се однесуваат непосредно на склучувањето на нови договори за осигурување или обнова на постоечките договори за осигурување.

Агенцијата за супервизија на осигурувањето на седницата одржана на 22.12.2020 година усвои измена на Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви. Примената на принципите за процена на технички резерви од овој правилник имплицира минимална маргина за неповолни отстапувања и истата како таква треба да биде земена предвид при процената на резервата за неповолни отстапувања. Одредбите на овој правилник не претставуваат егзактни правила, формула или алгоритми туку важни принципи со намера на заштита на јавниот интерес и примената на истите бара во расудувањето корисникот да ја пресретне неизвесноста од примена на несоодветни податоци; методи; несоодветна параметризација на моделите, несоодветни претпоставки и случајни варијации кои може да резултираат со разлика меѓу фактичките парични текови во однос на предвидените дури и при примена на целосно адекватен модел.

Во текот на 2020 година, Агенцијата за супервизија на осигурувањето донесе нов „Правилник за минимални стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување“ (Сл. Весник 260/2020) со ефективна примена од 01 јануари 2021 година.

Во насока на исполнување на барањата за усогласување Агенцијата достави Матрица за спроведување на обврски на друштвата за 2021 година во која детално ги предвидува роковите за усогласување со одделните барања од Правилникот за минимални стандарди на информациските системи. Друштвото активно работи на сите барања за усогласување од Правилникот и се очекува комплетно да биде усогласено во предвидените рокови. Потребните усогласувања не резултираат со значајни промени во системите на Друштвото.

2.2 Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се мерат според методот на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба и вложувањата за тргување кои се мерат според методот на објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

2.3 Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата, односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата и сл.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)
2.3 Користење на проценки и расудувања (продолжува)

Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и оценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 4.

2.3 Сметководствени проценки и влијанието на COVID-19 пандемијата

Како резултат на COVID-19 пандемијата, која имаше влијание на економијата и финансиските пазари, Друштвото дополнително ја тестираше соодветноста на сметководствените политики, оценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2020 и 2019 година и нивното влијание на финансиската позиција, паричните текови и резултатот од работењето.

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиските средства

Нема значајни промени на финансикиот пазар во текот на 2020 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со подзаконската регулатива усвоена од страна на АСО и измените на истите усвоени како мерки за олеснување на работењето на осигурителните компании во услови на COVID-19. Не се евидентирани значајни исправки на вредност поради обезвреднување на финансиските средства како резултат на COVID-19 пандемијата.

2.4 Претпоставка на континуитет

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет што претпоставува дека Друштвото ќе биде способно да ги наплати своите побарувања и подмири своите обврски во нормалното одвивање на неговите деловни активности.

Способноста на Друштвото да ги исполни своите обврски и да продолжи врз основа на претпоставката за континуитет зависи од поддршката на Сопственикот и изнаоѓање на континуирани извори на финансирање. Во таа смисла, во текот на 2020 година извршено е зголемување на основната главнина на Друштвото за износ од 74.041.200 денари, чии детали се објавени во белешка 32 во продолжение на финансиските извештаи. Дополнително, до датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, Сопственикот на Друштвото се обврза да продолжи да обезбедува финансиска поддршка на Друштвото се додека Друштвото не располага со доволно средства за да ги исполнува своите обврски без поддршката од сопственикот и соодветно на тоа достави и писмо за поддршка каде е наведено дека Акционерот или некој од членовите на Групаацијата ќе ја обезбедат потребната финансиска поддршка за исполнување на барањата на регулаторот во за капитална адекватност најмалку во наредните 12 месеци.

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Механизмите кои обезбедуваат деловен континуитет во случај на вложување на ситуацијата на локално и глобално ниво се утврдени на ниво на групација.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)
2.4 Претпоставка на континуитет (продолжува)

Раководството смета дека се преземени сите неопходни мерки за да го поддржи опстанокот и развојот на работењето на Друштвото под неговите сегашни услови.

Приложените финансиски извештаи не ги изразуваат можните корекции и рекласификациите на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности врз основа на претпоставката за континуитет.

2.5 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална и известувачка валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во македонски денари.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик. Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ, или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход, а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(a) Признавање и мерење (продолжува)

Штети

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на датумот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не.

Неподмирените штети се проценуваат преку прегледување на поделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската пракса со употреба на соодветни статистички методи. Меѓународната пракса кај имотните осигурувања не бара дополнителни тестирања на соодветноста на резервациите за штети, затоа што самиот метод на нивно формирање ја обезбедува доволната висина.

(6) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Средства за реосигурување (продолжува)

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како расход конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Нето износот платен на реосигурител на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во билансот на успех во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

(в) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување поврзани со провизијата на надворешните и внатрешните продажни канали не претставуваат веднаш расход во финансиските извештаи туку се амортизираат низ животниот век на полисата за осигурување.

(г) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.3 Приходи од вложувања

Приходите од вложувања ги вклучуваат приходите по основ на камати и доспеани дисконти од пласирани средства во финансиски инструменти, како и приходот остварен при продажба на вложувањата и истите се искажуваат како приходи во согласност со прописите или според договорот склучен помеѓу страните, користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.4 Приходи од надомести и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување, како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута повторно се вреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2020 и 2019, се следните:

	Во денари	
	2020	2019
ЕУР	61,6940	61,4856

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.7 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Тековниот данок на добивка се пресметува на основа на даночните закони усвоени или значително усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, во земјите во кои Друштвото оперира и генерира добивка која е предмет на оданочување. Повремено, Раководството ги оценува позициите во даночните пријави во однос на ситуациите каде апликативната даночна регулатива бара соодветни интерпретации. Раководството исто така пресметува резерви, кога е неопходно, врз основа на износите кои се очекува да бидат исплатени на даночните власти. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка за периодот, коригирана за одредени даночно непризнаени расходи, согласно законските одредби.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со привремените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски.

Одложените даночните средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа.

Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година, бидејќи не постојат привремени разлики на овие датуми.

3.8 Заработувачка/(загуба) по акција

Друштвото прикажува основна заработувачка/загуба по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка/загуба по акција е направена со поделба на нето добивката/загубата за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.9 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци од датумот на стекнување.

3.10 Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања, според регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

3.11 Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Со состојба на 31.12.2019 година, вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следи:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

Во текот на октомври 2013, Агенцијата за супервизија на осигурување направи измена во Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси согласно кои:

- 1) Сите побарувања по основ на премија за осигурување кај кои договорениот рок на доспевање утврден во договорот (полисата) за осигурување односно анексот кон договорот е утврден после датумот на истек на скаденцата по договорот за осигурување, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувања, почнувајќи од првиот ден на истек на скаденцата по договорот за осигурување, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.11. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување (продолжува)

2) Сите побарувања по основ на регрес кај кои договорениот рок на доспевање утврден во спогодбата за наплата на регресниот долг склучена со регресниот должник е утврден после 365 дена од датумот на склучување на спогодбата, Друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% од износот на овие побарувања, почнувајќи од 366-от ден од денот на склучување на спогодбата, без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на регресниот должник.

За горенаведените побарувања, до истекот на скаденцата по договорот за осигурување односно до 365-от ден од денот на склучување на спогодбата за наплата на регресниот долг, Друштвото ги применува процентите на исправка на вредност дадени во табелата погоре.

Врз основа на член 158 точка 1 и член 122 став(1) точка 4) од Законот за супервизија на осигурување (Службен весник на Република Македонија бр 27/02, 84/02, 33/04, 88/05, 79/07, 8/08, 88/08, 56/09, 67/10 и 44/11, 112/11, 7/12, 30/12, 45/12, 60/12, 64/12, 23/13, 188/13, 43/14, 112/14, 153/15, 192/15, 23/16, 83/18 и 198/18 и Службен весник на Република Северна македонија бр.101/19 и 31/20), Советот на Експерти на Агенцијата за супервизија на седницата одржана на ден 14.04.2020 донесе Правилник за изменување и дополнување на правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси како дел од пакетот мерки за друштвата за осигурување за олеснување на работата во услови на COVID-19 кризата кој се применува во текот на 2020 година заклучно со 31 декември 2020 година.

Согласно овој правилник, со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност на побарувањата на следниот начин:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 90 дена	0%
Доспеани од 91 до 120 дена	10% -30%
Доспеани од 121 до 180 дена	31% -50%
Доспеани од 181 до 330 дена	51% -70%
Доспеани од 331 до 425 дена	71% -90%
Доспеани над 425 дена	100%

Друштвото заклучно 31.12.2020 ја евидентираше исправката на побарувањето согласно донесениот правилник за изменување и дополнување на правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси.

3.12 Материјални средства

Материјалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Материјалните трошоци и трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на средствата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.12. Материјални средства (продолжува)

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдени стапки со помош на кои набавната вредност на средствата треба да се отпише во текот на нивниот проценет корисен век на употреба. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период од периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средствата, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем. Применетите годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на средствата за 2020 и 2019 година се следните:

	2020	2020	2019	2019
Мебел и опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Компјутерска опрема	25 %	4 години	25 %	4 години
Останата опрема	20 %	5 години	20 %	5 години
Градежни објекти	2,5%	40 години	2,5%	40 години
Вложувања во туѓи објекти	20%	5 години	20%	5 години

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

3.13 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат. Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода и претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2020 година изнесува 20% годишно (2019: 20%).

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

3.14 Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Заклучно со 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема средства кои имаат неограничен век на користење.

Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместлива вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместливата вредност. Надоместливата вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.15 Вложувања во финансиски инструменти

а) *Вложувања во заеднички контролирани ентитети*

На 31 декември 2020 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од МКД 11.311.555 денари (2019: МКД 10.814.250 денари) се однесуваат на основачки удел во Националното биро за осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за осигурување (во натамошниот текст: Биро) се основа со цел да овозможи примена на меѓународните договори за осигурување на сопствениците, односно корисниците на моторни возила од одговорност за штети причинети, со употреба на моторно возило, на трети лица, да ги претставува друштвата за осигурување од Република Македонија во меѓународните организации и институции за осигурување како и за вршење на други работи предвидени со Договорот за основање на Националното биро за осигурување, како правен следбеник на Националното биро за зелена карта.

Националното биро за осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното биро за осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

б) *Останати финансиски вложувања*

Недеривативни финансиски средства

Друштвото располага со финансиски средства кои ги класифицира како вложувања кои се чуваат до доспевање, вложувања расположливи за продажба, вложувања во средства за тргување и кредити и побарувања.

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.. Трансакционите трошоци вклучуваат брокерска провизија, берзанска такса и такса на ЦДХВ. Набавката на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се мерат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средства се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото ги класифицира дел од државните обврзници како вложувања кои се чуваат до доспевање.

Вложувањата во средства расположливи за продажба и вложувањата за тргување се мерат по објективна вредност, вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. За сопственичките инструменти за кои нема активен пазар и нивната објективна вредност не може веродостојно да се утврди се користат техники на вреднување како на пример амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, според регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.15 Вложувања во финансиски инструменти (продолжува)

б) Останати финансиски вложувања (продолжува)

За финансиски средства расположливи за продажба ефектите од вреднување по објективната вредност се евидентираат како зголемување или намалување во ревалоризационата резерва во капиталот и курсните разлики на немонетарните финансиски средства (на пр. вложувања во акции), која е деноминиран во странска валута. За монетарни финансиски ставки од категоријата расположливи за продажба, курсните разлики се евидентираат во билансот на успех. Во времето на продажбата на средствата расположливи за продажба, кумулативната добивка или загуба се пренесуваат од ревалоризационите резерви во билансот на успех. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото ги класифицира дел од државните обврзници како вложувања во средства расположливи за продажба.

За финансиските средства за тргување, ефектите од вреднување кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех, директно се признаваат во билансот на успех како и курсни разлики за хартии од вредност кои се деноминирани во странски валути. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото ги класифицира уделите во инвестициски фондови како вложувања за тргување.

Кредити и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото ги класифицира парите и паричните еквиваленти, побарувањата од осигуреници и останатите побарувања од непосредни работи, орочените депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувањата во заеднички контролирани ентитети како кредити и побарувања.

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.16 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се финансиски обврски кои се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на приходите.

Друштвото ги депризнава останатите финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

3.17 Капитал

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

3.18 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.19 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) *Краткорочни користи за вработените*

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата.

Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на не diskonтираниот износ на користите.

(2) *Користи по престанок на вработувањето, јубилејни награди и неискористен годишен одмор*

Друштвото врши уплата на придонесите за пензинско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото од 2020 има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 1.000.918 денари (2019: 1.071.047 денари).

3.20 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото.

Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.21 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за преносни премии
- Резерви за бонуси и попусти
- Резерви за штети
- Други технички резерви.

а) Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се определуваат во висина на оној дел од премијата кој се пренесува за следниот пресметковен период во износ помеѓу изминатиот период на осигурување и преостанатиот период до истек на договорот за осигурување.

Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

б) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква која осигурениците имаат право да ја примат врз основа на: 1) право на учество во добивката и останати права кои произлегуваат од договорот за осигурување (бонуси); 2) право на делумно намалување на премијата (попусти); 3) право на поврат на дел од премијата кој се однесува на преостанатиот период на осигурување поради предвремено престанување на осигурувањето (отказ).

в) Резерви за штети

Резервите за штети се издвојуваат во износ на проценетите обврски кое Друштвото треба да ги плати, врз основа на договорот за осигурување во кои осигурителниот настан се појавил до крај на пресметковниот период, без разлика дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги и трошоците кои произлегуваат од ненавременно извршување на обврските на Друштвото во однос на комплетирање на барањата за штети. Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени и понатаму неликвидирани штети, вклучуваат и процена на обврските за веќе настанати непријавени штети.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

3.21 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото треба да ги земе во предвид:

- Изготвените технички извештаи кои се однесуваат на настанати материјални загуби или медицински извештаи за повреди или болести;
- Судски одлуки, било да се конечни или не;
- Штети за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Затезна камата од судски спорови;
- Останати трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

На крајот на секој период на известување Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

- Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување користејќи актуарски методи од страна на овластен актуар.

3.22 Тест на адекватност на обврските

Друштвото на крајот на секој период на известување оценува дали вкупните признаени обврски по осигурување се соодветни, користејќи тековни проценки за идните парични текови кои произлегуваат од договорите за осигурување. Доколку оценката прикаже дека сметководствената вредност на обврските за осигурување се неадекватни во однос на проценетите идни парични текови, вкупниот недостаток се евидентира во добивката или загубата за периодот.

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.23 Неизвесни средства и обврски

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3.24 Настани по датум на биланс на состојба

Настаните по датумот на билансот на состојба се оние настани, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу крајот на периодот на известување и датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање. Има два вида на настани, односно настани кои обезбедуваат доказ за условите кои постоеле на крајот на периодот на известување, односно настани по крајот на периодот на известување за кои се врши исправка, и настани кои укажуваат на услови кои се појавиле после крајот од периодот на известување, односно настани по крајот на периодот на известување за кои не се врши исправка. Настаните по датумот на билансот на состојба кои не се врши исправка, или корекција можат да бидат значајни и поради тоа истите може да влијаат на економските одлуки кои што корисниците ги носат врз основа на финансиските извештаи. Според тоа, информациите за секоја значајна категорија на настани по датумот на билансот на состојба се обелоденуваат во белешките, односно природата на настанот, проценка на неговото финансиско влијание или изјава дека таквата проценка не е можна.

3.25 Трансакции со поврзани страни

Трансакциите со поврзани страни, отворените ставки и нивните меѓусебни односи можат да влијаат врз оценка на работењето на друштвото од страна на корисниците на финансиските извештаи, вклучувајќи оценка на ризик во работењето на субјектот. Со цел да им се овозможи на корисниците на финансиските извештаи да формираат свое гледиште за ефектите на односите помеѓу поврзаните страни, се врши обелоденување на односите помеѓу поврзаните страни. Доколку има трансакции помеѓу поврзани страни, се обелоденуваат природата на односите со поврзаните страни, информации во врска со видовите на трансакциите и отворените салда, со цел разбирање на потенцијалните ефекти врз финансиските извештаи.

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Во однос на севкупните активности на осигурување, Друштвото е должно да издвојува адекватни технички резерви наменети за трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување и на евентуалните загуби поради ризици кои произлегуваат од работите на осигурување кои ги извршува.

Резерви за преносни премии

Резервите за преносни премии се издвојуваат за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесеува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување.

Резерва за неистечени ризици

Друштвото пресметува дополнителна резерва за неистечени ризици, бруто и нето, најмалку еднаш годишно со состојба на 31 декември од тековната година; и вака пресметаниот износ се додава на процената на резервата за преносни премии направена на последниот датум од секој пресметковен период во текот на една календарска година.

Друштвото ја проценува дополнителната резерва за неистечени ризици, така што најпрво врши процена на: а) вкупните очекувани идни штети; б) вкупниот износ на трошоци кои се вкалкулирани во цената на осигурување но не се настанати до пресметковниот датум.

Резерви за бонуси и попусти

Резерви за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на: 1) право на учество во добивката, како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси), 2) право на делумно намалување на премии (попусти), и 3) право на враќање на дел од премијата.

Резерви за настанати и пријавени штети

Друштвото врши процена на очекуваниот износ на надоместок на секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (проценител, лекар, актуар, адвокат и сл.).

Резервите за директни и индиректни трошоци се составен дел од резервите.

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

Резерви за настанати но непријавени штети

Резервите за настанати но непријавени штети Друштвото првенствено ги проценува со помош на актуарски признати методи, статистички методи (за кои е неопходно да се направи развој на штетите во форма на триаголник); преку проекција на вкупните штети или преку проекција само на резервите за настанати но непријавени штети. При користење на гореспоменатите методи, Друштвото задолжително ги зема предвид соодветноста и доволноста на податоците.

Друштвото се јавува како тужена страна во поголем број на предмети од страна на физички и правни лица во вкупен износ од 213.194.729 денари (2019: 247.158.808 денари) по основ на надомест на штета. Според проценката на Друштвото најголем дел од овие предмети имаат основа и се очекува да се исплати одредена сума, при што Друштвото има резервирано износ од 68.104.196 денари. Износот на резервација е направен врз основа на проценка и правно мислење на адвокатите и искуството кое го има Друштвото со слични предмети.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и вложувањата. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2020 и 31 декември 2019 во согласност со регулативата:

	2020	2019
Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (макс. до 3% од технички резерви)	18.126.282	29.095.048
б) Депозити во банки (макс. до 60% од тех. резерви)	296.000.000	266.000.000
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од тех. резерви)	146.584.238	115.038.132
г) Удели и акции на инвест. фондови регист. во РМ (макс. до 20% од тех. резерви)	72.417.641	42.365.075
Вкупно средства	533.128.161	452.498.255
Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	228.212.270	214.728.908
б) Резерви за бонуси и попусти	6.041.650	269.999
в) Резерви за штети	295.004.389	236.088.795
Вкупно технички резерви	529.258.309	451.087.702
Средства кои ги надминуваат (недостасуваат) во споредба со резервите	3.869.852	1.410.553

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки не смеат да надминат 3%, депозити во банки кои имаат издадена дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Македонија не смеат да надминат 80%, како и инвестициските фондови да не надминат 20% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви- Неживотно осигурување

На 31 декември 2020 година паричните средства во благајна и средства на банкарски сметки изнесуваат 3,4% (2019: 6,4%), депозити во банки изнесуваат 55,5% (2019: 58,8%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 27,5% (2019: 25,4%), додека инвестициски фондови учествуваат со 13,6% (2019: 9,4%) во вкупните вложувања на средства. Со состојба на 31 декември 2020, Друштвото го надминува лимитот за вложување на средства во парични средства во благајна и средства на банкарски сметки и истиот изнесува 3,4%.

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Концентрацијата на ризикот на осигурување пред и после реосигурувањето во однос на класата на прифатен осигурителен ризик е прикажана во таблицата:

Класа	31 декември 2020		
	Бруто настанати штети	Дел за реосигурување	Нето настанати штети
Незгода	35.016.374	-	35.016.374
Здравствено	4.008.313	-	4.008.313
Каско	35.382.621	-	35.382.621
Карго	(380.000)	-	(380.000)
Пожар	4.098.702	-	4.098.702
Имот	4.761.959	-	4.761.959
АО	163.195.543	(5.735.146)	157.460.397
Одговорност	351.007	(614.295)	(263.288)
Патничко	1.110.065	-	1.110.065
Вкупно	247.544.584	(6.349.441)	241.195.143

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

Класа	31 декември 2019		
	Бруто настанати штети	Дел за реосигурување	Нето настанати штети
Незгода	23.211.803	-	23.211.803
Каско	37.683.014	-	37.683.014
Карго	492	-	492
Пожар	3.374.192	-	3.374.192
Имот	6.105.245	-	6.105.245
АО	178.646.922	(13.943.949)	164.702.973
Одговорност	1.350.462	(50.767)	1.299.695
Патничко	4.297.819	-	4.297.819
Вкупно	254.669.949	(13.994.716)	240.675.233

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од Раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

(в) Осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)

Карактеристики

Во рамките на овој вид на осигурување се регулираат односите помеѓу осигурувачот и осигуреникот во случај на смрт од последици на несреќен случај, траен инвалидитет (инвалидитет) од последици од несреќен случај, повремена неспособност за работа (дневен надомест) и влошено здравје кое бара лекарска помош (трошоци за лекување).

Управување со ризикот

Основните ризици во оваа класа на осигурување се поврзани со дејноста на потенцијалните осигуреници, возраста, полот. Најголемиот ризик произлегува од самата природа на оваа класа на осигурување која што е непредвидлива и се случува неочекувано.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

(в) Осигурување на лица од послесици на несреќен случај (незгода) (продолжува)

Настанот што предизвикува штета најчесто се случува ненадејно при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата може да биде пријавена со одложен рок, а нејзиното решавање ќе биде завршено по завршување на лекувањето и комплетирање на документацијата. Соодветно, осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода) се класифицира како долгорочно поради одложување на временските рокови.

(г) Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за настанување на осигуран настан. Истиот може да биде од материјална или нематеријална природа. Периодот на решавање на материјалните штети е пократок во однос на периодот на решавање на нематеријалните штети поради самата природа на овој тип на штети.

Најголем дел од договорите за осигурување кај кои што е настаната материјална штета од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така што крајниот исход е помалку неизвесен. Кај нематеријалните штети, времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на решавање на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието и условите на полисата.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик кај нематеријалните штети кои произлегуваат од договорите за осигурување од одговорност е трендот на судовите да одредуваат високо ниво на надомест што значајно варира помеѓу предмети и различни судови.

(д) Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на РСМ. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на неговиот имот. Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде решена без одложување. Соодветно, имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

(д) Имот (продолжува)

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети. Ризикот од ова осигурување е Друштвото да го потцени ризикот кој го осигурува. Ризикот од секоја пооделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и карактеристиките на имотот. За осигурувањето на имот на физички лица се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа ова не важи за деловните објекти. Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични. Друштвото го реосигурува ризикот од штета над утврдениот износ на самопридржај на Друштвото.

(з) Каско осигурување на моторни возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на РСМ. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

Управување со ризикот

Овие штети се помалку комплексни и потебен е пократок период истите да бидат разрешени, така што носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на штети, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети. Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови, цената на горивото и економските услови кои влијаат на сообраќајните активности.

(е) Општа одговорност

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност на територијата на РСМ. Осигурувањето од одговорност ја покрива законската одговорност на осигуреникот за причинета штета со смрт, повреда на телото или здравјето како и оштетување или уништување на предмети на трето лице, предизвикани од ненадеен и неочекуван штетен настан.

Управување со ризикот

Ризикот од секоја пооделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и карактеристиките на имотот и видот на дејност на субјектот. Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност се прави преку избор на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.1.1. Концентрација на ризик од осигурување (продолжува)

(ж)Туристичка помош

Карактеристики

Друштвото врз основа на договорот за осигурување, а во зависност од видот на осигурителното покритие, обезбедува услуги наведени во полисата, кои произлегуваат од осигурените случаи што ќе настанат во странство и се поврзани со патувањето во странство.

Управување со ризикот

Зачестеноста на овие штети директно е поврзана со патувањата на осигурените лица, а бројот на пријавени штети е поголем во летните месеци. Настанот што предизвикува штета како причина за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одложување. Соодветно, патничкото осигурување се класифицира како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

5.2 Ценовен ризик

5.2.1 Девизен ризик

Девизниот ризик претставува ризик од промена на девизните курсеви во однос на домашната валута (МКД), кои може да влијаат врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти.

Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување, поради што Друштвото е изложено на ризик поврзан со секојдневни промени на курсевите на странските валути.

За да ја намали изложеноста на девизен ризик, Друштвото спроведува политика со која слободните парични средства од капиталот и техничките резерви ги пласира во државни обврзници и записи деноминирани во ЕУР и врши орочување во форма на девизни депозити и денарски депозити со девизна клаузула.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства и набавки на услуги, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Друштвото претежно е изложено на ЕУР и има позитивна нето девизна позиција.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2020 година по валути е следната:

	ЕУР	МКД	Вкупно
Парични средства	615.387	17.510.895	18.126.282
Депозити во банки	-	326.920.000	326.920.000
Депозит во ГФ на НБО	-	11.311.555	11.311.555
Вложувања	108.724.238	37.860.000	146.584.238
Инвест. фондови	-	72.417.641	72.417.641
Побарувања за премии	-	123.239.949	123.239.949
Побарувања по основ реосигурување	2.107.932	5.913.133	8.021.065
Останати побарувања	-	26.141.097	26.141.097
Вкупно средства	111.447.557	621.314.270	732.761.827
Обврски за штети	-	7.930.513	7.930.513
Реосигурување	6.788.172	-	6.788.172
Останати обврски	49.355.200	37.945.804	87.301.004
Вкупно обврски	56.143.372	45.876.317	102.019.689
Разлика-неусогласена валутна структура	55.304.185	575.437.953	630.742.138

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2019 година по валути е следната:

	ЕУР	МКД	Вкупно
Парични средства	74.044	29.021.004	29.095.048
Депозити во банки	-	296.000.000	296.000.000
Депозит во ГФ на НБО	-	10.814.250	10.814.250
Вложувања	85.598.885	29.439.247	115.038.132
Инвест. фондови	-	42.365.075	42.365.075
Побарувања за премии	-	100.609.472	100.609.472
Останати побарувања	190.912	23.089.503	23.280.415
Вкупно средства	85.863.841	531.338.551	617.202.392
Обврски за штети	-	4.575.938	4.575.938
Реосигурување	3.664.386	-	3.664.386
Субординирани обврски	49.188.480	15.373.150	64.561.630
Останати обврски и пвр	4.181.068	17.300.402	21.481.470
Вкупно обврски	57.033.934	37.249.490	94.283.424
Разлика-неусогласена валутна структура	28.829.907	494.089.061	522.918.968

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.2 Ценовен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемување за 1%		Намалување за 1%	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	553.042	288.299	(553.042)	(288.299)
Нето Ефект	553.042	288.299	(553.042)	(288.299)

5.2.2 Пазарен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања или од индексот на цените на капиталот. Друштвото има ангажирано значаен износ на средства во финансиски инструменти - вложувања кои се чуваат до доспевање. Истите се амортизираат во однапред определени временски интервали (фиксно доспевање) со фиксни или определиви плаќања. Пазарниот ризик постои доколку Друштвото нема можност да го чува вложувањето во финансиски инструменти со фиксно доспевање и одлучи истите да ги продаде пред рокот на доспевање, во тој случај вредноста на финансиските средства ќе флукутира како резултат на промените на пазарните цени.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Политиките и процедурите за управување со кредитниот ризик се:

а) побарувањата од купувачи се состојат од голем број на салда;

б) кај вложувањата на слободните парични средства применет е принципот на дисперзија на ризик со орочување во повеќе првокласни банки, исто така и вложувања во државни хартии од вредност.

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на комитенти. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2020	во денари 2019
Финансиски средства		
Вложувања во заед. контрол. ентитети	11.311.555	10.814.250
Финан. влож. кои се чуваат до доспевање	86.772.691	107.667.909
Финан. влож. расположливи за продажба	59.811.547	7.370.223
Инвестициски фондови	72.417.641	42.365.075
Депозити, заеми и останати пласмани	326.920.000	296.000.000
Побарувања за премии	123.239.949	100.609.473
Други побарувања	18.457.331	20.339.569
Пари и парични еквиваленти	18.126.282	29.095.048
	717.056.996	617.261.547

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 11,8% (2019: 17,4%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, 44,4% (2019: 48,0%) се однесуваат на орочени депозити додека 16,8% (2019: 16,3%) се однесуваат на побарувања од премии.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Македонија. Во 2020 Fitch - Агенцијата за кредитен рејтинг и го додели ББ+ кредитниот рејтинг на Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи и средни банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРСМ. На 31 декември 2020 година орочени депозити инвестирани во големи банки изнесуваат 170.000 МКД илјади (2019: 190.000 МКД илјади), а сите останати депозити се инвестирани во средни банки во износ од 156.920 МКД илјади (2019: 106.000 МКД илјади). Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања и побарувања од работи на реосигурување не се ниту достасани ниту оштетени. Побарувања од работи на реосигурување се кон матичната компанија, понатаму реосигурани во првокласни компании за реосигурување.

Раководството е убедено во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со подзаконската регулатива усвоена од страна на АСО и измените на истите усвоени како мерки за олеснување на работењето на осигурителните компании во услови на COVID-19. Не се евидентирани значајни исправки на вредност поради обезвреднување на финансиските средства како резултат на COVID-19 пандемијата.

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2020 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	77.522.650	-	77.522.650
Доспеани, но неоштетени побарувања	28.747.856	-	28.747.856
Доспеани и оштетени побарувања	79.886.233	62.916.790	16.969.443
	186.156.739	62.916.790	123.239.949

Структурата на побарувањата од премии на 31 декември 2019 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	66.068.108	-	66.068.108
Доспеани, но неоштетени побарувања	11.625.635	-	11.625.635
Доспеани и оштетени побарувања	83.652.708	60.736.978	22.915.730
	161.346.451	60.736.978	100.609.473

Останатите финансиски средства прикажани во табелата за максимална изложеност на кредитен ризик се недоспеани или доспеани но неоштетени.

2020

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Вложувања во заед. контрол. ентитети	Финан. влож. кои се чуваат до доспевање	Финан. влож. расположливи за продажба	Инвестициски фондови	Депозити, заеми и останати пласмани
Недоспеани	11.311.555	86.772.691	59.811.547	72.417.641	326.920.000
Од 0-30 дена	-	-	-	-	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	-
Над 365 дена	-	-	-	-	-
Вкупно	11.311.555	86.772.691	59.811.547	72.417.641	326.920.000

2019

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Вложувања во заед. контрол. ентитети	Финан. влож. кои се чуваат до доспевање	Финан. влож. расположливи за продажба	Инвестициски фондови	Депозити, заеми и останати пласмани
Недоспеани	10.814.250	107.667.90991	7.370.223	42.365.075	296.000.000
Од 0-30 дена	-	-	-	-	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	-
Над 365 дена	-	-	-	-	-
Вкупно	10.814.250	107.667.90991	7.370.223	42.365.075	296.000.000

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.4 Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има депонирани средства во банки може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик и истиот е даден во табелите подолу.

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога има пласирано средства кај банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следи:

	31 Декември 2020	31 Декември 2019
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	115.435	27.860
- Побарувања за премии	123.239.949	100.609.473
- Останати побарувања	26.141.097	23.089.503
	149.496.481	123.726.836
<i>Каматносни со променлива камата</i>		
- Парични средства	18.175.204	29.067.188
- Депозити во банки	25.000.000	66.000.000
- Депозити во ГФ на НБО	11.311.555	10.814.250
- Инвестициски фондови	72.417.641	42.365.075
	126.904.400	148.246.513
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Вложувања во државни обврзници	146.584.238	115.038.132
- Депозити во банки	301.920.000	230.000.000
	448.504.238	345.038.132
	724.905.119	617.011.481
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски за штети	7.725.695	3.825.938
- Обврски кон реосигурители	6.788.172	3.664.386
- Останати тековни обврски	22.777.472	16.032.027
	37.291.339	23.522.351
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Субординиран заем	64.728.350	64.561.630
	64.728.350	64.561.630
	102.019.689	88.083.981

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.4 Каматен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на депонираните средства. Анализата е направена на салдата на депозити во банки и депозити во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување, на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2%		Намалувања за 2%	
	2020	2019	2020	2019
Финансиски средства со променлива камата	2.538.088	2.964.930	(2.538.088)	(2.964.930)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која се спроведува со: планирање на тековните и можните одливи на парични средства и соодветни приливи на истите; редовна контрола на ликвидноста и усвојување на соодветни мерки за спречување или отстранување на причините за неликвидност.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој ликвидните средства на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да бидат барем еднакви на доспеаните обврски и обврските кои наскоро ќе доспеат.

Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.5. Ликвидносен ризик (продолжува)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2020 година според нивната договорна преостаната рочност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	18.126.282	-	-	-	18.126.282
Депозити во банки	131.000.000	139.000.000	56.920.000	-	326.920.000
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	11.311.555	11.311.555
Вложувања во ХВ	11.111.542	34.988.660	8.620.000	91.864.038	146.584.240
Инвестициски фондови	72.417.641	-	-	-	72.417.641
Побарувања за премии	123.239.949	-	-	-	123.239.949
Останати побарувања	26.141.097	-	-	-	26.141.097
	382.036.511	173.988.660	65.540.000	103.175.593	724.740.764
Технички резерви	550.553.543	-	-	-	550.553.543
Резервирања	-	-	-	1.000.918	1.000.918
Обврски за штети	7.930.513	-	-	-	7.930.513
Реосигурување	6.788.172	-	-	-	6.788.172
Финансиски обврски	-	-	15.373.150	49.355.200	64.728.350
Останати обврски	22.777.472	-	-	-	22.777.472
	588.049.700	-	15.373.150	50.356.118	653.778.968
Нето ликвидносен гап	(206.013.189)	173.988.660	50.166.850	52.819.475	70.961.796

Раководството на редовна основа ја мониторира ликвидноста преку дневни, месечни и квартални извештаи. Ликвидносниот гап се појавува поради ограничените можности за вложување на Друштвото и преферирање на долгорочни инвестиции со повисоки приноси.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.5. Ликвидносен ризик (продолжува)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 година според нивната доспеаност:

	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Парични средства	29.095.048	-	-	-	29.095.048
Депозити во банки	76.000.000	209.000.000	11.000.000	-	296.000.000
Депозит во ГФ на НБО	-	-	-	10.814.250	10.814.250
Вложувања во ХВ	35.759.402	51.987.543	10.299.865	16.991.322	115.038.132
Инвестициски фондови	42.365.075	-	-	-	42.365.075
Побарувања за премии	100.609.473	-	-	-	100.609.473
Останати побарувања	23.089.503	-	-	-	23.089.503
	<u>306.918.501</u>	<u>260.987.543</u>	<u>21.299.865</u>	<u>27.805.572</u>	<u>617.011.481</u>
Технички резерви	473.839.026	-	-	-	473.839.026
Резервирања	-	-	-	1.071.047	1.071.047
Обврски за штети	3.825.938	-	-	-	3.825.938
Реосигурување	3.664.386	-	-	-	3.664.386
Финансиски обврски	-	-	-	64.561.630	64.561.630
Останати обврски	16.032.027	-	-	-	16.032.027
	<u>497.361.377</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>65.632.677</u>	<u>562.994.054</u>
Нето ликвидносен гап	<u>(190.442.876)</u>	<u>260.987.543</u>	<u>21.299.865</u>	<u>(37.827.105)</u>	<u>54.017.427</u>

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.6 Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото се предмет на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и како резултат на овие контроли може да се појави дополнителна даночна обврска заради сопствена интерпретација на законската регулатива од страна на даночните авторитети. Според проценките на Раководството на Друштвото на датумот на овие извештаи, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на неживотно осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Одржувањето на адекватноста на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на Раководството на Друштвото.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (продолжува)

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2020 и 31 декември 2019 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2020	2019
Основен капитал		
Уплатен акционерски капитал	397.004.325	322.963.125
Законски и статутарни резерви	1.631.191	1.631.191
Пренесена нераспоредена добивка	1.631.191	1.631.191
Долгорочни нематеријални средства (-)	(2.094.399)	(2.155.564)
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година (-)	(264.719.658)	(196.994.875)
Вкупно основен капитал	133.452.650	127.075.068
Дополнителен капитал		
Субординирани должнички инструменти	61.653.720	63.537.534
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	222.026	-
Вкупно дополнителен капитал	61.875.746	63.537.534
Вкупно капитал	195.328.396	190.612.602
Маргина на солвентност	79.397.120	80.063.350
Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	185.082.000	184.456.800
Вишок на капитал над маргина на солвентност	115.931.276	110.549.802
Вишок на капитал над гарантен фонд	10.246.396	6.155.802

Потребното ниво на маргина на солвентност е пресметано според двата метода согласно Законот за супервизија на осигурувањето, при што според методот на стапка на премија изнесува 79.397.120 денари (2019: 80.063.350 денари), додека според методот на стапка на штети изнесува 60.360.962 денари (2019: 53.286.452 денари). Се користи повисокиот пресметан износ од двата методи.

Капиталот на друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на друштвото за осигурување, кое се пресметува со примена на методот стапка на премија или методот - стапка на штета, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа. Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

5.9 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуби поради неадекватни или погрешни внатрешни деловни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, грешки во системот, настанување на неповолни надворешни настани; исто така го вклучува и правниот ризик.

Системот на управување со оперативен ризик е воспоставен низ неколку аспекти и нивоа како што следи:

- Управувањето со ИТ ризиците е надлежност на Одделението за информатичка поддршка на деловните процеси, а регулирано е со следните интерни акти на Друштвото: Стратегија на развој на ИТ системот, Регистар, методологија на проценка на ИТ ризиците, Политика на безбедност на ИТ системот, Процедура за управување со правата на пристап.
- Работење на второстепената комисија за процесите за обработка на штети кои дополнително претставуваат еден од изворите на оперативните ризици, како и управување со корпоративната сигурност.
- Секторот за внатрешна ревизија во согласност со годишниот план за работа, ги ревидира деловните процеси и издава препораки за унапредување на истите, со цел на подобрување на системот на интерни контроли.
- Усогласување со законската регулатива е дел од оперативните ризици со кои се соочува Друштвото. Секое одговорно лице на сектор или одделение има обврска да ја следи законската регулатива од својата област и во случај на измена на законската регулатива истата да ја примени. Функцијата на усогласување со прописите на Друштвото е координирана од страна на работникот распореден на работно место стручњак за корпоративно управување и усогласеност со прописи
- Одборот за ризици како советодавно тело, дава мислење дали предложените активности соодветно го покриваат ризикот и дали постои значаен ризик на кој Друштвото е изложен.
- Одборот на директори ќе биде известен за сите значајни ризици од законска неусогласеност на кое е Друштвото изложено.
- Останатите оперативни ризици, односно оперативни ризици во останатите деловни процеси и организациски единици се третираат преку контролните механизми (интерни контроли) во оделните процеси, а се регулирани со правилници и останати интерни акти која ги пропишуваат и регулираат предметните процеси и активности.

Друштвото има вложувања во инвестициски фондови (WVP, Генерали инвестмент и КБ Публикум Инвест), кои ги користи како брз пристап до ликвидносни извори. Друштвото управува со оперативниот ризик преку разгледување на редовните месечни извештаи за вложувањата кои ги добиваат од Фондовите, како и годишни анализи на ревидираните финансиски извештаи.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.10 Утврдување на објективна вредност

Финансиски инструменти кои се евидентирани по објективната вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, вложувања за тргување, обврските кон добавувачи како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар.

Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар).

Доколку за вредноста на вложувањата не постојат пазарни информации, вреднувањето се врши преку дисконтирање на идните парични приливи и одливи со примена на методот на ефективна каматна стапка. Евентуалните разлики на ваквото вреднување и сметководствената вредност на вложувањата се евидентира во ревалоризационите резерви на Друштвото. На датумот на билансот на состојба Друштвото ги класификува уделите во инвестициски фондови во оваа категорија, во износ од 72.417.641 денари (2019: 59.811.547 денари). Нивната објективна вредност се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување.

Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари.

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.10 Утврдување на објективна вредност (продолжува)

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2020 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	4.351.547	-	4.351.547
Финансиски вложувања за тргување	-	72.417.641	-	72.417.641
Вкупно	-	76.769.188	-	76.769.188
2019 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	4.869.057	-	4.869.057
Финансиски вложувања за тргување	-	42.365.075	-	44.866.241
Вкупно	-	47.234.132	-	47.234.132

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	2020		2019	
	Вкупна евидентирани на вредност	Вкупна објективна вредност	Вкупна евидентирани на вредност	Вкупна објективна вредност
Средства				
Должнички хартии од вредност чувани до достасување	86.772.691	86.772.691	107.667.909	107.667.909
Финансиски вложувања расположливи за продажба	55.460.000	55.460.000	2.501.166	2.501.166
Орочени депозити	326.920.000	326.920.000	296.000.000	296.000.000
Побарувања од осигуреници и останати побарувања	149.381.046	149.381.046	123.698.976	123.698.976
Парични средства и парични еквиваленти	18.126.282	18.126.282	29.095.048	29.095.048
Вкупно	636.660.019	636.660.019	556.461.933	558.963.099

5 УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

5.10 Утврдување на објективна вредност (продолжува)

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, како и во согласност со „Одлуката за одредување на начинот на вреднување на должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар“ издадена од АСО, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

6 СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

7 ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

	2020	2019
Бруто запишани (полисирани) премии	460.745.925	459.102.008
Промени во резерви за преносни премии	(11.737.284)	(13.163.612)
	449.008.641	445.938.396
Бруто премија предадена во реосигурување	(31.075.901)	(33.562.710)
Промени во премија предадена во реосигурување	379.371	(231.087)
Вкупно заработена премија, нето	418.312.111	412.144.599

7.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Класа	2020	2019
Имот	12.858.333	16.602.291
Каско	52.867.757	52.878.185
Незгода	78.972.181	46.459.852
Здравствено осигурување	12.914.415	-
АО и зелена карта	252.911.313	269.238.541
Транспорт	1.258.652	1.274.096
Патничко осигурување	4.694.739	18.540.176
Пожар	41.630.396	49.637.849
Општа одговорност	2.440.130	4.325.295
Останати	198.009	145.723
Вкупно	460.745.925	459.102.008

7.2 ПРЕМИЈА ПРЕДАДЕНА ВО РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
<i>Премија за реосигурување</i>		
Незгода	663.133	575.590
Зелена карта/ АО/Каско	16.515.455	16.063.851
Транспорт/CMR	5.186.958	5.001.895
Пожар-Имот	7.505.977	8.714.225
Општа одговорност	1.130.592	3.126.716
Останати	73.786	80.433
Вкупно	31.075.901	33.562.710
<i>Промена во преносна премија од реосигурување (белешка 7.3)</i>	379.371	(231.087)
Вкупно	30.696.530	33.793.797

Заработена премија (нето приходи од премија) (продолжува)

7.3. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

	2020	2019
Бруто резерви за преносна премија		
Состојба на 01.01	4.762.140	4.993.227
Движење во тековна година (белешка 7.2)	379.371	(231.087)
Состојба на 31.12	5.141.511	4.762.140
Бруто резерви за штети		
Состојба на 01.01	17.989.184	10.478.609
Движење во тековна година (белешка 11)	(1.835.462)	7.510.575
Состојба на 31.12	16.153.722	17.989.184
Вкупно	21.295.233	22.751.324

7.4. ПРОМЕНА ВО БРУТО РЕЗЕРВА ЗА ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА

	2020	2019
Класа		
Автоодговорност	(292.177)	4.376.417
Каско	(2.013.094)	(614.931)
Незгода	(14.282.940)	(5.697.406)
Туристичка помош	5.618.099	(2.939.219)
Пожар	5.181.979	(8.439.918)
Општа одговорност	420.263	(741.041)
Други имоти	1.423.902	879.294
Финансиски загуби	(40.734)	21.932
Правна помош	10	2.708
Здравствено осигурување	(7.968.092)	-
Карго	215.301	(12.647)
Пловни објекти	199	1.199
Вкупно	(11.737.284)	(13.163.612)

8 ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2020	2019
Приходи од камати	11.840.280	10.613.426
Позитивни курсни разлики	577.014	803.935
Амортизација на дисконтот на обврзници	2.006.729	2.973.605
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на удели во инвестициски фондови (белешка 24)	368.287	516.854
Реализирани добивки од продажба на удели во инвестициски фондови (белешка 24)	2.177	37.195
Вкупно	14.794.487	14.945.015

Приходи од вложувања (продолжува)

8.1. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	2020	2019
Приходи од камати на орочени средства (белешка 25)	8.021.481	7.148.919
Приходи од камати од вложувања	3.598.776	3.206.628
Приходи од камати од ГФ	204.672	257.763
Останато	15.351	117
Вкупно	11.840.280	10.613.427

9 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Приходи од регреси	2.403.131	2.652.955
Вкупно	2.403.131	2.652.955

10 ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Приходи по основ на наплатени судски трошоци, надоместоци и камати	1.041.126	3.521.143
Приходи од продажба на материјални средства кои служат на дејноста	839.052	765.580
Останати приходи	407.653	561.969
Вкупно	2.287.831	4.848.692

11 НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

	2020	2019
<i>Бруто исплатени штети:</i>		
Незгода	23.544.405	20.304.111
Здравствено осигурување	3.969.051	-
Каско	33.381.622	30.870.810
Имотни осигурувања	4.708.023	6.468.419
Пожар	2.694.555	3.407.283
Автоодговорност	119.928.265	139.125.222
Патничко осигурување	1.112.949	4.956.780
Транспорт	-	200.492
Општа одговорност	187.953	41.824
Извидување и проценка на штети	2.366.027	2.709.318
Бруто исплатени штети	191.892.850	208.084.259
Бруто реализирани регреси	(1.428.398)	(12.318.075)
Бруто исплатени штети (дел од реосигурување)	(8.184.903)	(6.484.141)
Вкупно	182.279.549	189.282.043

Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжува)

ПРОМЕНИ ВО БРУТО РЕЗЕРВИ ЗА ШТЕТИ

	2020	2019
Настанати и пријавени штетни (РБНС)	15.929.266	39.874.419
Настанати и непријавени штети (ИБНР)	41.198.886	17.419.180
Резерви за директни и индиректни трошоци	(48.020)	1.610.166
Вкупно	57.080.132	58.903.765

ПРОМЕНИ ВО БРУТО РЕЗЕРВИ ЗА ШТЕТИ-ДЕЛ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Промена во РБНС дел за реосигурување	2.528.079	(7.221.038)
Промена во ИБНР дел за реосигурување	(692.617)	(289.537)
Вкупно (белешка 7.3)	1.835.462	(7.510.575)

11.1 ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2020	2019
Резерви за бонуси и попусти	5.771.651	-
Резерва за неистечени ризици	2.125.450	-
Вкупно	7.897.101	-

Резерви за бонуси и попусти

Согласно член 5 став (1) точка 3 од Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, Друштвото пресметува и издвојува ваква резерва за склучени договори за осигурување на менаџери од последици од несреќен случај, согласно ново склучените вакви договори. Резервите се пресметуваат и издвојуваат само на бруто основа. Резервата за бонуси се пресметува по про рата темпорис метода само на висината на делот кој треба да биде исплатен како штета и во однос на изминатиот период.

Резерва за неистечени ризици

Ваква резерва друштвото пресметува на крајот на секоја календарска година согласно Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, и истата ја држи до крајот на следната година кога ќе се направи нова пресметка. На крајот на минатата година пресметката покажа дека има потреба за издвоена дополнителна резерва за неистечени ризици во класите на осигурување од незгода и доброволното здравствено осигурување како резултат на притисокот од нов бизнис. Користен е LAT метод за пресметка на истата на бруто основа.

12 ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Трошоци за одобрени попусти кои не зависат од резултатот	8.230.053	5.658.940
Трошоци за одобрени попусти за добра деловна соработка	74.796	2.824.955
Трошоци за одобрени попусти за регреси кои не зависат од резултатот	730.871	990.585
	9.035.720	9.474.480

13 НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

13.1 ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ

	2020	2019
Бруто плати на вработени во внатрешна продажна мрежа	52.375.519	50.290.213
Провизија	64.226.747	58.930.510
Останати трошоци за стекнување	5.310.570	4.571.103
Промена во одложени трошоци за стекнување (белешка 30)	4.470.632	(9.031.704)
	126.383.468	104.760.122

13.2 АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2020	2019
Трошоци за вработени	38.206.297	41.123.631
Закупнина	11.573.539	12.276.354
Договори на дело (надворешни соработници)	9.292.101	10.050.784
Трошоци за интелектуални услуги	4.603.800	6.674.690
Амортизација на материјални и нематеријални средства (белешка 19 и 20)	3.838.898	5.174.290
Трошоци за телекомуникации	3.593.270	4.702.875
Трошоци за осигурување	2.943.101	316.373
Трошоци за одржување	2.601.941	2.022.559
Комунални услуги	1.921.145	2.507.556
Трошоци за службени патувања и останати надомести	1.893.538	1.215.223
Банкарски услуги и членарина на здруженија	1.890.143	3.396.587
Трошоци за користење на информатичка инфраструктура	1.162.051	1.068.636
Трошоци за даноци и придонеси-такси	1.098.022	2.211.850
Трошоци за пропаганда и реклама	812.290	2.025.804
Трошоци за канцелариски материјали	544.275	770.817
Надомести за членови на Одбор на Директори	154.229	205.024
Трошоци за резервирања за пензиски планови, нето	(70.129)	189.396
Останати оперативни расходи	3.245.840	3.092.857
Вкупно	89.304.351	99.025.306

Административни трошоци (продолжува)

Во табелата подолу е прикажано движењето на резервата за пензиски планови

	2020	2019
Почетна состојба 01.01	1.071.047	881.651
Дополнителна резерва за пензиски планови	63.217	189.396
Ослободување на резерва за пензиски планови	(133.346)	-
Крајна состојба 31.12	1.000.918	1.071.047

14 ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		
	2020	2019
Трошоци за камати за субординирани кредити	3.099.670	4.052.990
Останати трошоци по камати	2.567	3.805
Негативни курсни разлики	380.202	980.803
Нереализирани загуби, сведување на објективна		
Вредност на инвестициски фондови	17.898	-
Останати трошоци од вложувања	9.247	79.259
Вкупно	3.509.584	5.116.857

15 ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		
	2020	2019
Трошоци за учество во штети во ГФ на НБО	8.712.384	7.883.588
Трошоци за противпожарен придонес и безбедност	8.392.846	13.359.985
Трошоци за финансирање на НБО и АСО	5.253.576	5.312.985
Други	762.723	783.204
Вкупно	23.121.529	27.339.762

16 ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА		
	2020	2019
Загуби поради обезвреднување на регреси, заеми и останати побарувања, нето (белешки 26 и 28)	3.150.354	13.402.084
Загуба поради обезвреднување на сметки во банка (белешка 29)	164.357	-
Трошоци за казни и судски трошоци	335.895	3.375
Останати трошоци	1.094.246	761.123
Вкупно	4.744.852	14.166.582

17 ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2020	2019
Финансиски резултат во биланс на успех	(67,724,783)	(68.007.745)
Непризнаени расходи:	4.212.228	6.400.510
Надомести на вработени (непризнати)	703.671	138.503
Репрезентација, спонзорства и донации	1.510.244	2.038.993
Парични и даночни казни, пенали	335.895	-
Премии за осигурување (лица)	163.892	172.119
Данок на задршка	404.031	403.407
Други усогласувања на расходи	223.097	1.052.288
Преостаната сегашна вредност на основни средства	-	225.513
Камата по кредити	871.398	2.369.687
Даночна основа	-	-
Данок од добивка во биланс на успех	-	-
Ефективна даночна стапка	-	-

18 ЗАРАБОТУВАЧКА (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	2020	2019
Нето добивка (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	(67.724.783)	(68.007.745)
	Акции 2020	Акции 2019
Издадени обични акции на 1 јануари	64.500	52.500
Издадени обични акции во годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	62.009	52.500
Основна заработувачка (загуба) по акција (МКД)	(1.092)	(1.295)

19 НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	2020	2019
Почетна состојба	13.856.048	12.972.338
Набавки	675.568	883.710
Вкупно набавна вредност	14.531.616	13.856.048
Почетна состојба	11.700.484	11.009.342
Амортизација за годината	736.733	691.142
Вкупно акумулирана амортизација	12.437.217	11.700.484
Нето сегашна вредност на 31 Декември	2.094.399	2.155.564

Нематеријалните средства се состојат од набавен апликативен софтвер за осигурително работење.

Залог врз нематеријални средства

На 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема дадено нематеријални средства под залог и истите во целост се користат за вршење на дејност на Друштвото.

20 МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Граде. објекти	Опрема и мебел	Влож. во туѓ имот	Инвестиц ии во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари 2019	5.037.027	29.112.541	14.527.237	-	48.676.805
Набавки	-	610.705	122.224	-	732.929
Расходувања и продажби	-	(1.796.097)	(7.651.063)	-	(9.447.160)
Состојба на 31 декември 2019	5.037.027	27.927.149	6.998.398	-	39.962.574
Набавки	-	966.420	-	-	966.420
Продажби	-	(1.408.000)	-	-	(1.408.000)
Состојба на 31 декември 2020	5.037.027	27.485.569	6.998.398	-	39.520.994
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари 2019	989.194	23.864.856	8.525.112	-	33.379.162
Амортизација за 2019 година	113.905	2.980.116	1.389.127	-	4.483.148
Расходувања и продажби	-	(1.739.554)	(7.448.269)	-	(9.187.823)
Состојба на 31 декември 2019	1.103.099	25.105.418	2.465.970	-	28.674.487
Амортизација за 2020 година	113.905	1.588.581	1.399.679	-	3.102.165
Продажби	-	(1.408.000)	-	-	(1.408.000)
Состојба на 31 декември 2020	1.217.004	25.285.999	3.865.649	-	30.368.652
Сегашна вредност на 31.12.2019	3.933.928	2.821.731	4.532.428	-	11.288.087
Сегашна вредност на 31.12.2020	3.820.023	2.199.570	3.132.749	-	9.152.342

Друштвото располага со два сопствени деловни простори во Скопје, додека за останатиот деловен простор земен под оперативен наем плаќа месечна закупнина. Во текот на 2019 година, Друштвото изврши отпис на вложувања во туѓ имот за кои договорот за наем е истечен и истите повеќе не се користат од страна на Друштвото.

Залог врз опрема

На 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема дадена опрема и градежни објекти под залог и истите во целост се користат за вршење на дејност на Друштвото.

21 ВЛОЖУВАЊА ВО ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	2020	2019
Учество во Гарантен Фонд	11.251.555	10.754.250
Основна главнина во НБО	60.000	60.000
Вкупно вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.311.555	10.814.250

22 ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	2020	2019
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност	90.080.012	113.140.819
Дисконт на обврзници	(3.307.321)	(5.472.910)
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	86.772.691	107.667.909

Заклучно со 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници во износ од 86.772,691 илјади денари (2019: 107.667.909 илјади денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање од 3 до 10 години (2019: 10 години) и фиксна каматна стапка од 2% годишно (2019: 1,45%-2,5%).

23 ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

Заклучно со 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници за денационализација во износ од 59.811.547 денари (2019: 7.370.223 денари) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање од 7 до 30 години (2019: од 3 до 9 години) и фиксна каматна стапка од 2% годишно (2019: 2% годишно).

24 ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	2020	2019
Удели во инвестициони фондови на 01 јануари	42.365.075	22.811.026
Промена на објективната вредност преку билансот на успех	(370.464)	554.049
Продажба на влогови	(36.776.970)	(66.962.805)
Купување на влогови	67.200.000	85.962.805
Вкупно вложувања за тргување	72.417.641	42.365.075

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во Генерали инвестмент фонд, КБ Фондови и WVP инвестициски кеш фонд (2019: КД Фондови, КБ Фондови и WVP инвестициски кеш фонд). Објективна вредност на удели во инвестициски фондови изнесува 72.417.641 денар (2019: 42.365.275 денари) усогласена според вредноста на нето имотот по удел на Фондовите на тој датум.

25 ДЕПОЗИТИ

	2020	2019
Депозити во банки:		
Шпаркасе Банка АД Скопје	16.000.000	16.000.000
НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	-	26.000.000
Халк Банка Скопје	5.000.000	15.000.000
Стопанска Банка АД Скопје	69.000.000	99.000.000
Комерцијална Банка АД Скопје	20.000.000	20.000.000
Охридска Банка АД Скопје	75.920.000	30.000.000
Прокредит Банка	49.000.000	49.000.000
Стопанска Банка АД Битола	16.000.000	11.000.000
Уни Банка АД Скопје	76.000.000	30.000.000
Вкупно депозити во банки	326.920.000	296.000.000

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има орочени депозити во банки со рок на орочување од 2 до 5 години (2019: од 1 до 5 години) со каматна стапка од 1,10%-3,20% (2019: 1,00%-3,20%). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходите од вложувања (белешка 8.1).

26 ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТНИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Побарувања од премии:		
Побарувања од осигуреници и посредници	186.156.739	161.346.451
Исправка на вредност на побарувања за премии	(62.916.790)	(60.736.978)
Вкупно побарувања	123.239.949	100.609.473

Анализата на старосната структура на побарувања од непосредни работи во осигурување со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020
Недоспеани	77.522.650
Доспеани:	
0-90 дена	28.330.092
91-120 дена	5.049.184
121-180 дена	7.954.062
181-330 дена	11.879.106
331-425 дена	51.584.328
над 425 дена	3.837.317
	186.156.739

Побарувања од непосредни работи на осигурување (продолжува)

	2019
Недоспеани	66.068.108
Доспеани	
Од 0-31 дена	11.625.635
Од 30-60 дена	8.687.535
Од 61-120 дена	12.181.799
Од 121-270 дена	12.229.177
Од 271-365 дена	2.411.081
Над 365 дена	48.143.116
	161.346.451

ДВИЖЕЊЕ НА ИСПРАВКАТА НА ВРЕДНОСТ НА ПОБАРУВАЊАТА ЗА ПРЕМИЈА, РЕГРЕСИТЕ И ОСТАНАТИТЕ ПОБАРУВАЊА

	Премија	Регреси	Останати	Вкупно
Почетна состојба				
01.01.2019	55.993.444	31.748.908	7.405.534	95.147.886
Зголемување на исправката на вредност	9.782.007	13.402.084	-	23.184.091
Намалување на исправката на вредност	(5.038.473)	-	-	(5.038.473)
Крајна состојба				
31.12.2019	60.736.978	45.150.992	7.405.534	113.293.504
Зголемување на исправката на вредност	13.262.478	3.696.385	-	16.958.863
Намалување на исправката на вредност	(11.082.666)	(546.031)	-	(11.628.697)
Крајна состојба				
31.12.2020	62.916.790	48.301.346	7.405.534	118.623.670

27 ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Побарувања по штети рео каско	5.809.849	-
Побарувања по штети рео карго	1.981.171	149.250
Побарувања по штети рео имот	152.316	-
Побарувања по штети рео останат имот	-	-
Побарувања по штети рео моторни возила	-	-
Побарувања по штети рео општа одговорност	77.729	41.662
	8.021.065	190.912

28 ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Побарувања по основ на регрес	48.825.826	50.985.672
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес (белешки 16 и 26)	(48.301.346)	(45.150.992)
	524.480	5.834.680
Побарувања од НБО за учество во Гарантен фонд	5.072.224	5.516.017
Побарувања по камати од вложувања во обврзници и депозити	12.591.428	8.254.379
Останати побарувања		
Побарувања од вработени	4.314.322	4.349.200
Дадени аванси и други депозити	7.121.187	2.339.523
Други побарувања	3.922.990	4.201.238
	15.358.499	10.889.961
Исправка на вредност на останати побарувања (белешка 26)	(7.405.534)	(7.405.534)
	7.952.965	3.484.427
Вкупно останати побарувања	26.141.097	23.089.503

29 ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2020	2019
Денарски сметки во банки	17.207.015	28.834.211
Благајна	115.435	27.860
Девизна сметка	615.387	74.044
Останати парични средства	352.802	158.933
Исправка на вредност на денарски сметки во банка	(164.357)	-
Вкупно	18.126.282	29.095.048

Во табелата подолу е прикажано движењето на исправка на вредност на денарски сметки во банка

	2020	2019
Почетна состојба 01.01	-	-
Дополнителна резерва за денарски сметки во банка (белешка 16)	164.357	-
Крајна состојба 31.12	164.357	-

30 ПРОМЕНА НА ОДЛОЖЕНИТЕ ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Почетна состојба 01.01.2019	29.268.795
Зголемување за годината (белешка 13.1)	12.448.965
Намалување за годината (белешка 13.1)	(3.417.261)
Крајна состојба 31.12.2019	38.300.499
Зголемување за годината (белешка 13.1)	6.502.243
Намалување за годината (белешка 13.1)	(10.972.875)
Крајна состојба 31.12.2020	33.829.867

Агенцијата за супервизија на осигурувањето усвои измени во повеќе правилници кои го регулираат вреднувањето на билансните ставки во друштвата за осигурување, меѓу кои и измени на Правилникот за контен план на друштвата за осигурување и реосигурување (Сл. весник на РСМ 170/2019). Со измените, поблиску се определува кои ставки се признаваат како трошоци за стекнување, кои потоа соодветно се разграничуваат и се признаваат одложено. Друштвото ќе изврши усогласување на пресметките за разграничување на трошоците за стекнување со новата регулатива, во рамките на пропишаниот рок, најдоцна до 01.01.2021 година.

31 ОСТАНАТИ ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ И ОДЛОЖЕНИ ТРОШОЦИ

	2020	2019
Одложени трошоци за попусти	3.104.383	4.912.286
Одложени полиси за животно осигурување	157.107	163.892
Одложени лиценци и други права	779.811	127.026
Одложени останати трошоци	1.211.842	548.791
Вкупно	5.253.143	5.751.995

32 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2020 Бр. на акции	2020 во денари	2019 Бр. на акции	2019 во денари
Обични акции	64.500	397.004.325	52.500	322.963.125
Вкупно	64.500	397.004.325	52.500	322.963.125

Единствен сопственик на Друштвото е Кроација Осигурување д.д. Загреб.

На 16.03.2020 година одржано е вонредно Собрание на акционери на кое се донесе Одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје со паричен влог преку издавање на трета емисија на 12.000 обични акции по пат на приватна понуда.

Со состојба на 31.12.2020, Акционерскиот капитал се состои 64,500 обични акции (2019: 52.500 обични акции) со номинална вредност од 100 ЕУР по акција или вкупен износ од 397.004.325 денари (2019: 322.963.125 денари).

33 СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Кроација Осигурување д.д Загреб	49.355.200	49.188.480
Кроација Осигурување АД - Друштво за животно осигурување	15.373.150	15.373.150
Вкупно субординирани обврски	64.728.350	64.561.630

На 31.10.2016 година од страна на Кроација Осигурување д.д Загреб е одобрен и исплатен субординиран заем со цел да се подобри капиталната адекватност и развојот на Друштвото. Субординираниот заем претпоставува во случај на стечај или на ликвидација на друштвото за осигурување, овие обврски ќе бидат исплатени пред измирување на обврските спрема акционерите на друштвото за осигурување и носителите на хартии од вредност со неопределен рок на доспевање, но по измирување на обврските спрема останатите доверители.

Субординираните обврски се на износ од 800.000 ЕУР со еднократно доспевање на истекот на кредитот во рок од 5 години и со каматна стапка од 8,20% годишно. На 26.11.2019 година склучен е Анекс кон Договорот за субординиран заем со Кроација Осигурување д.д Загреб, со кој се продолжува рокот на користење на заемот до 01.11.2026 година. На ден 08.06.2020 е склучен анекс договор со кој каматната стапка се менува на 2,30% годишно.

На 26.12.2019 година склучен е Договор за субординиран заем со Кроација осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје со кој Кроација осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје како заемодавач и одобрува на Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување заем во износ од 15.373.150,00 денари, со еднократно доспевање во рок од 6 години и со каматна стапка од 8,20% годишно. На ден 08.06.2020 е склучен анекс договор со кој каматната стапка се менува на 2,30% годишно.

34 БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2020	2019
Резерви за преносни премии	233.353.782	219.491.048
Резерви за настанати и пријавени штети РБНС	161.809.452	145.880.186
Резерви за настанати и непријавени штети ИБНР	143.954.400	102.755.514
Резерви за трошоци	5.394.259	5.442.279
Резерви за бонуси и попусти	6.041.650	269.999
Вкупно бруто технички резерви	550.553.543	473.839.026
Дел за рео во резервата за преносни премии	(5.141.512)	(4.762.140)
Дел за рео во резервата за штети	(16.153.722)	(17.989.184)
Вкупно нето технички резерви	529.258.309	451.087.702

Бруто технички резерви (продолжува)

РЕЗЕРВИ ЗА ПРЕНОСНИ ПРЕМИИ

	2019	Движење на резерва 2020	2020
Незгода	22.033.558	14.517.197	36.550.755
Здравствено	-	9.859.285	9.859.285
Каско	26.019.828	2.013.094	28.032.922
Имотни осигурувања	6.473.917	(1.423.902)	5.050.015
Пожар	24.649.864	(5.181.979)	19.467.885
Автоодговорност	131.346.240	292.177	131.638.417
Патничко осигурување	6.932.365	(5.618.099)	1.314.266
Транспорт	228.547	(215.301)	13.246
Општа одговорност	1.783.122	(420.263)	1.362.859
Останати	23.607	40.525	64.132
Вкупно	219.491.048	13.862.734	233.353.782

РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (РБНС)

	2019	намалување	зголемување	2020
Незгода	5.339.318	31.065.123	33.904.965	8.179.160
Здравствено	-	4.108.728	4.147.990	39.262
Каско	17.806.916	37.056.707	37.811.091	18.561.300
Имотни осигурувања	1.486.106	5.414.283	5.333.685	1.405.508
Пожар	246.511	3.204.664	4.385.655	1.427.502
Автоодговорност	118.800.728	129.279.322	141.267.029	130.788.435
Патничко осигурување	576.156	1.248.380	1.355.554	683.330
Транспорт	380.000	380.000	-	-
Општа одговорност	1.244.451	1.148.353	628.857	724.955
Вкупно	145.880.186	212.905.560	228.834.826	161.809.452

РЕЗЕРВИ ЗА НАСТАНАТИ И НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ (ИБНР)

	2019	намалување	зголемување	2020
Незгода	8.026.648	127.000	8.216.802	16.116.450
Каско	4.828.066	709.175	1.998.227	6.117.118
Имотни осигурувања	1.457.302	971.788	1.106.322	1.591.836
Пожар	329.680	190.373	412.729	552.036
Автоодговорност	87.297.920	1.313.896	32.236.756	118.220.780
Патничко осигурување	652.531	473.169	330.901	510.263
Транспорт	-	-	-	-
Општа одговорност	163.367	139.884	822.434	845.917
Вкупно	102.755.514	3.925.285	45.124.171	143.954.400

35 ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Обврски штети незгода	1.593.415	487.981
Обврски штети Здравствено осигурување	253.832	-
Обврски штети каско моторни возила	1.342.632	335.843
Обврски штети пожар	21.180	6.804
Обврски штети други имоти	35.747	2.500
Обврски штети автоодговорност	4.471.534	2.919.536
Обврски штети одговорност	-	27.789
Обврски штети туристичка помош	7.355	45.485
Обврски по непознати и неосигурани возила	204.818	750.000
	7.930.513	4.575.938

36 ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Обврски за премија по реосигурување од странство	6.788.172	3.664.386

37 ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Обврски кон добавувачи	3.638.114	2.682.538
Обврски спрема НБО	728.031	1.094.404
Обврски за провизија за застапување	4.610.500	3.764.346
Обврски за безбедност	1.322.230	2.071.007
Обврски за противпожарен придонес	-	1.805.404
Обврски по основ бруто плати	7.387.430	175.580
Останати обврски	4.886.349	3.688.748
Вкупно	22.572.654	15.282.027

38 ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	2020	2019
Пресметана камата - заеми	3.099.670	4.039.674
Пресметани трошоци - брокеража	2.865.711	909.680
Пресметани трошоци - рео	9.099.224	360.575
Пресметани трошоци - останато	1.076.638	889.514
Вкупно	16.141.243	6.199.443

39 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) судски спорови

Друштвото се јавува како тужена страна во поголем број на предмети од страна на физички и правни лица во вкупен износ од 213.194.729 илјади денари (2019: 247.158.808 денари) по основ на надомест на штета. Овој износ го претставува тужбеното барање на осигурениците. Според проценката на Друштвото дел од овие предмети имаат основа и се очекува да се исплати одредена сума, при што Друштвото има резервирано износ од 68.104.196 денари (2019: 71.021.861 денар). Раководството направило проценка врз основа на правен совет од страна на правните соработници и врз база на тековно и минато искуство, а финалниот исход може да разликува.

Друштвото има судски спорови надвор од судски спорови по основ на надомест на штета во кои се јавува како тужена страна во износ од 4.812.381 илјади денари (2019: 4.812.381 денари). За овие спорови не се издвоени резервации бидејќи Друштвото очекува да се решат во негова корист.

б) гаранции на други

Со состојба на 31 декември 2020, Друштвото има искористено банкарски гаранции во износ од 1.237.313 денари дадени за учество на тендери (2019: 189 илјади денари).

в) хипотеки

Друштвото нема хипотеки или залог на свој имот за обезбедување на обврски.

40 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со својот акционер, неговите поврзани друштва, како и со членовите на Одборот на Директори како клучен менаџерски персонал на Друштвото.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следи:

	2020	2019
<i>Кроација осигурање дд, Загреб</i>		
Субординиран заем	49.355.200	49.188.480
Трошоци за камата за субординиран заем	2.350.006	4.022.406
Обврски за камата за субординиран заем	2.350.006	4.022.406
Добавувачи во странство	32.143	29.711
Останати трошоци	383.192	420.068
Премија предадена во реосигурување	29.781.410	32.599.756
Промена на резерва на преносни премии	348.579	201.432
Провизија од реосигурување	1.836.647	2.593.679
Обврски за реосигурување	6.788.172	3.621.760
Резерви за преносна премија	4.882.457	4.533.878
Резерви за настанати штети-реосигурување	13.995.112	17.647.184
Бруто исплатени штети	8.184.930	6.484.141
Побарувања за штети во рео	8.021.065	190.912
Промена на резерви за настанати штети-реосигурување	2.186.079	7.168.575
<i>Кроација Осигурување - Живот</i>		
Субординиран заем	15.373.150	15.373.157
Трошоци за камата за субординиран заем	749.664	17.268
Обврски за камата за субординиран заем	749.664	17.268
Бруто полисирана премија	242.602	283.215
Попусти	5.972	14.711
Промена на резерва на преносни премии	60.152	14.146
Резерви за преносни премии	82.279	142.431
Однапред платени трошоци осигурување	157.107	163.892
Трошоци за осигурување на менаџмент	178.174	172.119
Побарувања по основ на премија	15.531	24.529
Останати побарувања	181.513	67.034
Добавувачи	-	74.968
Останати приходи	413.373	-

Милениум осигурување, Београд

Трошоци за ликвидирани штети

-

97.347

Расходи за надомести менаџментот и
на членови на ОД

15.254.153

15.669.732

Побарувањата и обврските за реосигурување претставуваат побарувања и обврски спрема реосигурувачот Кроација Осигурање дд, Загреб.

Со поврзаното друштво Кроациа осигурување Друштво за осигурување на живот АД Скопје има транскации во врска со полиси за животно и неживотно осигурување.

41 УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2020 година, Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, освен за лимитот за вложување на средства во парични средства во благајна и средства на банкарски сметки и истиот изнесува 3,4%. На 31 декември 2019 година, Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, освен за лимитот за вложување на средства во парични средства во благајна и средства на банкарски сметки и истиот изнесува 6,4%.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања од капиталот во износ од 46.051.578 денари кои преставуваат 23,5% од капиталот. Нема ограничувања на лимит на овие вложувања. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето („АСО“) преку кварталните извешати за овие вложувања и досега нема добиено мерка или препорака за усогласување. На 31 декември 2020 година, Друштвото е усогласено за видот и обемот на вложувањата во технички резерви и капитал согласно утврдените и дозволени законски лимити на Агенцијата за Супервизија на осигурувањето. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето („АСО“) преку кварталните извешати за овие вложувања и досега нема добиено мерка или препорака за усогласување.

Друштвото, во текот на деловната 2020 година од АСО доби Наредба за отстранување на незаконитостите утврдени во Записникот од спроведена теренска супервизија под број УП 08-1-115 од 22.09.2020 година, број УП1 08-115 од 06.11.2020 година, за кои превзема активности за отстранување на незаконитостите согласно доставениот акционен план до Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Основниот индикатор за ризикот од осигурување е релевантниот коефициент на штети. Во табелата во продолжение се прикажани овие показатели по соодветните класи на осигурување

Во 2020 година комбинираниот Бруто коефициент изнесува 111.87 %, Бруто коефициентот на штети 56.73%, додека коефициентот на трошоци 55,14%.

2020	Коефициент на штети	Коефициент на трошоци	Комбиниран коефициент
Вкупно	56.73%	55.14%	111.87%
Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	62.95%	63.86%	126.81%
Доброволно приватно здравствено осигурување (ДЗО)	81.04%	128.38%	209.41%
Осигурување на моторни возила (каска)	69.87%	60.37%	130.24%
Осигурување на стока во превоз (карго)	-25.78%	31.34%	5.56%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	8.76%	61.36%	70.12%
Други осигурувања на имот	33.34%	50.92%	84.27%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	65.12%	50.72%	115.84%
Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	0.00%	28.05%	28.05%
Општо осигурување од одговорност	12.27%	66.39%	78.66%
Осигурување од финансиски загуби	0.00%	66.41%	66.41%
Осигурување на правна заштита	0.00%	41.24%	41.24%
Осигурување на туристичка помош	10.75%	25.62%	36.37%

42 НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година - датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, не се настанати други настани кои би можеле да предизвикаат корекции на овие финансиски извештаи, ниту пак материјално значајни настани кои наметнуваат потреба од промена на финансиските извештаи.